

Nf 14

Q. D. B. V.
DISSERTATIONUM ANTIPOIRETIANARUM
ET SIMUL ANTISOCINIANARUM

Q V A R T A

DE

PECCATI ADAMICI
ET ALIENI IMPUTATIO-
NE ET PARTICIPATIONE,
TANQVAM SUPPOSITO DOCTRINAE DE
SATISFACTIONE ET JUSTIFICATIONE, SEU
IMPUTATIONE JUSTITIAE CHRISTI:

QVAM

IN REGIA FRIDERICIANA

die XXIII. Aug. hujus MDCCXIX. anni

PRAESIDE

JOACHIMO LANGIO,

SS. THEOL. D. ET PROF. ORD.

Placidæ disquisitioni subicit
RESPONDENS

JOANNES CASPARUS *Stümmer*

NIDERNDODELEB. MAGDEBURGICUS,
S. Theol. Cultor.

ct.

HALAE SAXONUM,

Typis JOAN. FRID. KROTTENDORFII, Acad. Typ.

DISSELTATIONUM ANTIQVARIARVM
ET SIMILIVM ASSOCIATIONVM
Q V A R T A

PECCATI ADAMICI
ET ALIENI IMPUNITO
NE IM PARTITIONE
TANQVAM SUPPOSITO DOCTRINAE IN
SARSIATIONE ET REPLICATIONE
REPTATIONE IUSTITIAE

IN REGIA FIDELISSIMA
ACADEMIA SILENTII

JOACHIMVS LANGIO
P R O P R I E T A R I O

IOANNES CASPARIUS LANGIO
P R O P R I E T A R I O

JOHANNES CASPARIUS LANGIO
P R O P R I E T A R I O

SECTIO PRIOR
DE VERA SENTENTIA EC-
CLESIAE EVANGELICAE IN DOCTRINA
DE PECCATI ADAMICI IMPUTATIONE,
SUPPOSITA EJUSDEM PARTICIPATIONE.

PROPOSITIO I.

Imputatio generatim di-
cta est actus, quo ali-
cui aliquid tribuitur,
causâ ejusdem ipsi ad-
signata, aut in eum ob
participationem translata.

PROPOSITIO II.

Imputatio est vel *simplex*, seu *recipro-
ca*, in causâ ad imputandum inhæren-
te & propria; vel *trahititia* in causâ a-
liena, intercedente participatione.

A 2

PRO-

Imputatio *simplex*, seu *reciproca*, nihil est aliud, quam declaratio, alicui aliquid competere per notionem causæ propriæ & inhærentis. Quod imputandi genus non incommode *reciprocum*, seu inhærens dicitur, quia imputatio ratione causæ eo recidit, ubi inhæret, & unde profecta fuerat.

ILLUSTRATIO.

Lev. VII, 18. Si quidquam comeditur de carne sacrificii eucharistici ejus die tertio, non erit acceptum; ei qui obtulit illud, לֹא יִרְשָׁב לוֹ, & λογισθήσεται αὐτῷ non imputabitur illi, [tanquam sacrificium legitime oblatum] es wird ihm nicht zugerechnet werden / res abominabilis esto: quam ob rem is, qui comederit ex ea, iniquitatem suam ferro.

Lev. XVII, 3. 4. Quicumque e familia Israelitæ jugulaverit bovem, aut agnum, aut caprum in castris, aut extra castra, nec ad ostium tabernaculi conventus adduxerit illum, sanguis יִרְשָׁב לוֹ, λογισθήσεται, imputabitur isti viro, sanguinem effudit [perinde habetor, ac si hominis innocentis sanguinem effudisset.] Quapropter exstendetur vir ille e medio populi sui. Conf. Num. XVIII, 27.

Prov. XXVII, 14. Qui benedicit amico suo voce magna primo mane [sed ex assentatione & subdolo animo] maledictio יִרְשָׁב לוֹ, imputabitur ei, das wird ihm für ein & uch gerechnet.

Psal. XXXII, 2. CXXX, 3. dicitur peccatum proprium alicui imputari, aut non imputari, in panam. 2.Sam.

SECTIO PRIOR.

2 Sam. XIX, 19, 20. *Simei Davidi*, post compositos Abschalomi motus reducto, fit supplex, ipsumque demississime rogat, *ne sibi imputet iniquitatem suam in regem commissam*, רַוַּע יְהוָה לִי אֲשֶׁר לִי אֲשֶׁר לִי, μή λογισάσθω ὁ κύριος με ἀνομιάν, *ne imputet mihi dominus meus iniquitatem*, mein Herr rechne mir nicht zu die Missethat. Conf. 2 Sam. III, 8. *Non tradidisti te in manum Davidis, & nihilominus imputas mihi iniquitatem istius feminae hodie? und du rechnest mir heut eine Missethat zu um ein Weib?*

Pfalm. CVI, 30, 31. collat. Deut XXV, 7. seqq. Pinhaso zelus suus, pro divina gloria scortationis flagitio oppositus, dicitur *reputatus*, seu *imputatus esse ad justitiam*, καὶ ἐλογίσθη αὐτῷ εἰς δικαιοσύνην, & *imputatum est ei ad justitiam*, es ward ihm gerechnet zur Gerechtigkeit/ h. e. pro bono opere reputabatur.

Jes. LXVI, 3. *Qui bovem immolat [sine contritione & fide] reputatur ac si percuteret virum: qui sacrificat pecudem, ac si decollaret canem: qui offert mincham, ac si offerret sanguinem suis: qui adolet thus, ac si benediceret iniquitati seu idolo.*

Sic Paulus mentioni desertionis, qua ipsum in vinculis amici afflixerant, subjungit deprecationem *imputationis*: καὶ αὐτοῖς λογισθέν, *ne illis imputetur, es werde ihnen nicht zugerechnet.* 2 Tim. IV, 16. Conf. Rom. II, 16. ubi præputium, seu status præputiatorum ἐνομήσθαι, in circumfisionem imputari, seu loco Judaismi, circumficio autem, seu Judaismus, pro præputio h. e. pro statu gentili, reputari dicitur.

OBSERVATIONES.

1. Quemadmodum ex adductis exemplis liquet, *imputatio reciproca locum habet, uti in propria culpa, sic etiam in proprio merito.* Meriti tamen proprii nullam esse ad vitam æternam imputationem, e doctrina de justitia Dei vidence, de peccato, de satisfactione & justificatione liquet.

2. De simplici, seu reciproco, hoc imputandi genere, quod Deus sive in præmiis, sive in pœnis exercet, generatim valet illud Salomonis in encænâ templi: *Tu audies in celo & facies & judicabis servos tuos, ut impium pronunties impium, reddendo viam ejus in caput ejus; justum autem pronunties justum, reddendo ei secundum justitiam ejus.* 1 Reg. VIII, 32.

3. Imputatio hæc simplex hæctenus descripta e dicto Pauli Rom. IV, 4, 5. etiam vocari potest *imputatio secundum debitum*, opposita illi, quæ fit *secundum gratiam*, seu favorem imputantis & in negotio salutis locum habet.

4. Ad imputationem *simpli. em κατ' ἀναλογία* pertinet *imputatio Logica*, quæ illi, qui principium aliquid statuit, non immerito tribuuntur *consequentie*, quæ inde secundo quasi flumine derivantur; sed tamen non sine *moderatione*, quam varii personæ & rerum respectus requirunt. Nec enim omnes omnia vident. De re vero ipsâ bene judicat AUGUSTINUS L. II. *de doctrina Christiana* c. 33. *Ideo infertur vera connexione, quod falsum est, ut eum, cujus errorem corrigere volumus, pœniteat concessisse præcedentia, quorum consequentia videt esse respuenda.* Sic Christus Pharisæis ob præposterum traditionum studium *præceptorum divinorum abrogationem* tribuit, etsi ab iis directe haud intentam. Matth. XV, 6. Per eandem consequentiam Paulus Galatis c. V, 4. adscribit Christi ac gratiæ jacturam, ex inconsulto circumcissionis studio inductam; uti Romanis & Corinthiis infirmorum perniciem, offensione effectam, hoc argumento ipsos ab offendendi levitate retracturus Rom. XIV, 15 1 Cor. VIII, 13. Conf. Cel. Theologi Tubingensis, D. IO. CHRISTOPHORI PFAFFII Disput. de *Imputatione Divina* p. 13. seqq. qui etiam in alijs & cognatis hujus doctrinæ momentis legi & hic conferri meretur.

PROPO-

Imputatio *tralatitia* est actio, quo alicui sive *culpa* aliena, sive *meritum* alienum, supposita participatione, adscribitur; & culpa quidem in poenam, aut ad satisfactionem; meritum vero in præmium.

ILLUSTRATIO.

Jon. I, 14. *Inclamarunt remiges Jehovam, dicentes, obsecramus Jehova, ne jam pereamus pro anima viri istius, & ne des super nos* [ne imputes nobis] *sanguinem innocentem* [h.e. hominis, qui nos non offendit, sed te auctore & sua culpa aliunde contracta huic poenæ adjudicatus est.] *conf.;* Macc. II, 5.

Philem. v. 18. 19. *Quod si* [Onesimus] *quid detrimenti tibi intulit, aut debet, hoc mihi imputa: ego rependam.*

Not. 1. Priori exemplo nautæ, nullius participationis hac in causa sibi conficii, imputationem culpæ translaticivam, seu ipsius culpæ alienæ imputationem, deprecantur: *posteriori* Paulus alienæ culpæ translationem expetit, pro ea, si desideretur, satisfactorius.

2. Imputatio quidem in omnibus vitæ ordinibus innumerisque casibus locum habet; maxime autem est notabilis in foro. Et *imputationis forensis* causa, ut ejus natura & proprietas recte cognoscatur, instituta est rota hæc hujus doctrinæ disquisitio.

3. Exempla hujus Propositionis plura videantur Propositione VI. Omnium vero illustrissimum est exemplum in *utroque Adamo*, cum humano genere collato: & in *primo* quidem ratione *culpæ*; in *secundo* ratione *meriti*, e translata & explia-

8
SECTIO PRIOR.

expiata primi Adami culpa in uniuersum genus humanum diffundendi. Sed de dogmate hoc evangelico deinceps Propos. X. & XI. uti & suo loco in peculiari Dissertatione.

PROPOSITIO V.

Nulla imputatio iusta est, nisi idoneo inbasionis, aut participationis & communionis, fundamento nitatur.

ILLUSTRATIO.

Valet hic generatim regula Dei judicialis: *unicuique redditum iri secundum vias suas & secundum opera sua, & unicuique de se ipso rationem reddendam esse.* 2 Chron. VI, 30. Psal. LX, 13. Jer. XVII, 10. XXV, 14. XXXII, 19. Matth. XVI, 27. Rom. II, 6. c. XIV, 12. 1 Cor. III, 8. 2 Cor. V, 10. Gal. VI, 5. 1 Pet. I, 17. Apoc. II, 23. XXII, 12.

Et hanc regulam judicialem declarat illa de recto & iusto iudicio, identidem inculcata. Vide inter alia Prov. XVII, 15. *Qui absolvit improbum & qui condemnat iustum, abominati-
 oni Jehovæ sunt æque ambo.* Item Isai. V, 20. seqq. *Væ dicenti-
 bus de malo, bonum, & de bono malum esse; statuentibus ama-
 rum pro dulci & dulce pro amaro; absolventibus improbum
 propter munus, & justitiam justorum abjudicantibus unicuique
 eorum.*

Speciatim huc pertinent loca de peccatis parentum ipso-
 rum filiis ad poenam non imputandis, si nimirum ab imita-
 tionis & participationis culpa absint. Deut. XXIV, 16. *Ne morte
 afficiuntor patres pro filiis, nec filii morte afficiuntor pro pa-
 tribus: quisque propter peccatum suum morte afficitor.* Conf.
 2 Chron. XXV, 4. Ezech. XVIII, 4, 10, 13. 20. item Ezech. XIV,
 14. & Zach. III, 2.

Præcepti hujus memor *Amazjah* rex Judæ interfecit
 quidem patris sui, *Joschi* percussores, sed filiis ipsius, quos
 infantes

SECTIO PRIOR.

infantes invenerat, pepercit. Conf. 2 Chron. XXV, 3, 4. Sic nec *Lotus* luit pœnam Sodomitarum Gen. XIX. Et cum impius *Ferobeamus* probum reliquisset filium *Abijam*, huic apostasia patris non fuit imputata: utpote de quo vates *Abijah*: *Is solus*, inquit, *perveniet Ferol eã no in sepulcrum; eo quod inest huic e domo Ferobeami aliquid boni erga Jehovam Deum Israelis.* 1 Reg. XIV, 13. Nec idololatria *Achasi* pio ejus filio, *Jechiskia*, neque impietas *Ammonis* pio *Josia* fuit imputata 2 Chron. XXIX, 2. XXXIV, 2.

Quæ cum ita sint, locus Exod. XX, 5. ubi peccata parentum in filiis usque ad quartam generationem puniri dicuntur, intelligendus est de peccatis participationis, ubi accessit imitatio, quæ ad tertiam aut quartam generationem parentum *μαρτοβλων* extendi solet. Et de hujusmodi peccatoribus, peccata parentum suorum ad pœnam imitantibus, per se valebat illud proverbium: *Patres comedunt omphacem, & dentes filiorum obstupescunt.* Ezech. XVIII, 2. Judæi vero, cum pœnæ ipsis immitterentur, eo abusi culpam omnem a se amoliebantur, eaque in majores suos translata de ejusdem imputatione conquerebantur, sed immerito, ideo citato loco ob effati istius abusum reprehensi. Conf. Jerem. XXXI, 29, 30. ubi Deus calumniam istam, quod filii propter parentum peccata immerito puniantur, refellit, argumento ab eventu largissimæ benedictionis, in Judæorum posteros tempore *Messia* diffundendæ, desumpto.

Negari vero nequit, sæpe parentum & principum pœnis etiam liberos ac subditos promiscue, & inter hos innocentes quoque, involvi: id quod etiam alias non raro vides in calamitatibus, quibus integræ urbes ac regiones premuntur. Ubi si quaras, quæ hic sit ratio pœnæ, ubi nulla est culpæ participatio? scias, apud innocentes sine culpa nullam quoque esse pœnam; calamitatis vero communio-

B

nem

nem ex ipsorum parte nihil esse nisi *paternam castigationem*, in optimum *domuarias* finem factam, eamque Dei gratia ita temperari, ut toleratu sit facilis, non minus quam molestia quædam medicinalis. Ipsi autem fideles Dei filii in communis mali perpeffione non sunt immemores mali sui inhærentis, seu originalis, quod istas castigationes temporales per se meretur, sibi que gratulantur, omnem propria dictæ pœnæ rationem ab iis esse sejunctam.

PROPOSITIO VI.

Participatio, seu *communio*, quam rei alienæ imputatio pro fundamento habet, est varia.

ILLUSTRATIO.

1. NATURALIS, seu ejusdem naturæ, cum imitatione conjuncta. Secundum quam Deus peccata parentum posteris in *tertiâ*, aut *quartam* usque *generationem*, quo usque *imitatio* superstite parentum & avorum exemplo extendi solet, ad pœnam imputat. Exod. XX, 5. *Ego Jehova Deus tuus fortis zelotes sum, visitans iniquitatem patrum in filios, in nepotes & in abnepotes, & in eos, qui odio prosequuntur me.* Vide hoc effectum repetitum c. XXXIV, 6, 7. Num. XIV, 18. Deut. V, 9. Jer. XXXII, 18.

Not. a. Ubi imitatio locum nondum habuit, ut in infantibus hominum diluvio pereuntium κ τ λ . *mors peccati originalis stipendium* fuit, parentum iniquitate acceleratum, misericordiæ tamen loco extraordinarie relicto.

b. Secundum communionis hujus naturalis, cum imitatione conjunctæ, fundamentum Deus peccatum protoplastorum primum universo humano generi imputat.

c. Dari *imputationem peccatorum avitorum* non injunctam, apud Israelitas posteris istorum conscii demissis deprecatio-

cationibus suis identidem indicarunt. Vide Psal. CVI, 6. Thren. V, 7. Dan. IX, 5, 16. Esræ IX, 7. Conf omnino Lev. XXVI, 40. seqq. ubi extat promissio de remittendis peccatis posterorum, si horum *penitentia* intercedat.

2. MORALIS, ubi participatio culpæ variis & plurimis fit modis, v. g.

Suadendo 2 Sam. XVII, 1, 2, 3. ubi consilium *Achitophelis* de Davide interimendo. Jo. IX, 48. seqq. consilium *Caiphe* de Christo occidendo. Vide Num. XXIV, 14. collato cum c. XXV, 1. XXXI, 16. de consilio *Bileami* de Israelitis per viam libidinis ad idololatriam pelliciendis & sic vindictæ sui ipsorum Dei exponendis. Conf. Gen. III, 6, 12. & Psal. I, 1.

Jubendo & approbando Luc. XXIII, 51. ubi laudatur exemplum *Josephi* Arimathæensis negativum, seu contrarium. Positive huc pertinet exemplum *Pharisæorum*, Christi hostium, ubi & discipuli ipsorum, Pauli. Act. VIII, 1.

Defendendo Jes. V, 20. Ezech. XIII, 10, 18. ubi *væ*, seu judicium denuntiatur gravissimum illis, qui *patroni nequitia* existunt.

Inescando 2 Pet. II, 14, 18, 19. ubi illud patrociniæ genus reprehenditur, quo *quod libet* concupiscentiarum per *quod licet* fovetur & ornatur, animis in perniciem suam inescatis.

Occultando, ubi indicatione erat opus. Deut. XIII, 8.

Connivendo, ad exemplum *Eli* 1 Sam. II, 23, 24. III, 13.

Occasionem præbendo. Sic Rom. XIV, 15. 1 Cor. VIII, 11. fratrem infirmum perdere dicitur, qui ipsi efficacem præbet occasionem, ut fidei naufragium faciat. Huc refer illud **QUINTILIANI** L. VI. c. 10. *An eidem cedes imputanda sit, a quo caput jurgium?*

Negligendo facultatem impediendi Lev. XIX, 17. Ezech. III, 18. XXXIII, 6, 7, 8. conf. Exod. XXI, 28, 29, Deut. XXII, 8. aut *preces* 1 Sam. XII, 23. Dan. IX, 13.

Imitando Num. XXXII, 14. Neh. XIII, 18. Jer. VII, 26. XVI, 12.

Huc refer illud Christi Matth. XXIII, 32, 35. *implete mensuram patrum vestrorum, ut veniat super vos omnis sanguis iustus, effusus in terra inde a sanguine iusti Abelis &c.*

Adjuvando 2 Chron. XIX, 2. ubi reprehenditur *Josaphatus*, quod *Ahabo* auxilia tulerat. Huc speciatim pertinet participatio furti Psalm. L, 18. Prov. I, 13, 14.

Conversando cum improbis, ita ut ipsorum improbitas haud improbetur Rom. XVI, 17. 1 Cor. V, 11. 2 Theff. III, 6, 14. 2 Jo. ep. v. 11. Apoc. XVIII, 4.

Scandalum prebendo Matth. XVIII, 6. per quod reatus ex effectu, seu imitatione, recidit in causam suam. Conf. Rom. XIV, 15. 1 Cor. VIII, 11. seqq.

Not. De peccatis participationis, maxime e *caussa morali*, vide generatim 2 Cor. VI, 14. Eph. V, 7, 11. 1 Tim. V, 22.

3. CIVILIS, seu ejusdem familiae, civitatis, aut reipublicae, ubi non raro peccatum aliquod patris familiae, aut principis, simul imputatur proli, aut subditis, in poenam, quia in culpam consenserunt, aut poenam suismet peccatis alijs jam antea commeriti sunt. Quo posteriore casu tamen non tam imputatio delicti alieni, quam vindicta proprii adest, & haec non nisi κατ' ἀναλογίαν & ex occasione ad imputationem refertur. Vide 2 Sam. XXIV, 26, ubi David quidem negat, oves, seu subditos suos, peccasse, sed negationem tantum ad idem peccati genus restringit, ita ut non neget, illos alio modo plaga esse dignos. Exempla alia, & quidem de *peccatis vere participationis*, vide in familia *Achanis* Joh. VII. *Saulis* 2 Sam. XXI, 1. seqq. *Ferobeami* 1 Reg. XIV, 10, 13. *Achabi* 2 Reg. X. Conf. Jer. XV, 4. 2 Reg. XXI, 11. 2 Chron. XXI, 14. XXVIII, 19.

Not. 1. Ad participationem civilem pertinet etiam illa communio, quae est inter membrum aliquod & integrum corpus societatis civilis. Vide Deut. XXI, 1 seqq. ubi praecipitur

SECTIO PRIOR.

13

tur, quomodo homicidii occulti culpa, per participationem talis, a regione & urbe integra expiari & averti possit, ne aliis in pœnam imputetur.

2. Quod si pœna alicujus familiae, aut urbis ac regionis, præter fontes etiam infantes corripiat [sicut ruinae Saulis etiam Jonathani 1 Sam. XXXI, 2. & Israelitici populi etiam Jeremias, Ezechiel ac Daniel involvebantur] id proprie non est pœna, sed paterna, etsi acrior, castigatio, qua, ut aurum igne, a stipulis purgantur. Conf. 1 Cor. XI, 32. 1 Pet. IV, 12, 17. In membri alicujus sectione hostis vulnerat in perniciem, chirurgus in salutem.

4. FORENSIS: qualis est inter debitores, seu reos & sponsores. Ubi sponsori ob sponsonem imputantur debita, imposita solutionis necessitate. Hoc modo Christo, tanquam sponsori nostro, nostra imputata sunt debita & delicta 2 Cor. V, 21.

5. SPIRITUALIS seu SUPERNATURALIS, qualem regenerationis, & inde ortæ fidei, ordo Christum inter ac ejus membra constituit: qua supposita fidelibus justitia Christi actu forensi imputatur. Quæ participatio Christi supernaturalis respondet naturali illi Adami participationi, quam ordo generationis parit.

OBSERVATIONES

ad uberiores illustrationem.

1. Imputationem peccati alieni, supposita participatione aliqua, locum habere, nec injustam esse, præter exempla hætenus recensita etiam liquet.

a. Ex illo Judæorum effato: *Sanguis ejus super nos & super filios nostros* Matth. XXVII, 25.

b. E questione discipulorum Christi: *Rabbi, quis peccavit, & (inde a nativitate cæcus) an parentes ejus, ut cæcus nasceretur?* Joh. IX, 2.

B 3

c. Ex

c. Ex ipsius Christi iudicio, Matth. XXIII 34, 35. *Ecce, mitto ad vos prophetas, sapientes & legis peritos, & eorum aliquos occidetis, flagellabitis & persequemini oppidatim* (en participationem culpa a v^{ra} in imitatione!) *ut veniat [ecce communionem poenae] super vos omnis sanguis iustus effusus super terram, inde a sanguine Abelis iusti, usque ad sanguinem Zacharie filii Barachie, quem occidistis [in maioribus vestris, eodem hostilitatis affectu animati] intra templum & altare.* Conf. v. 30, 32. ubi Christus Judæis, hostibus suis sanguinariis, exprobrat, quod majores suos accusent, nec tamen a participatione culpa immunet, sed iis potius deteriores sint. Id quod etiam in Adami posteros, curiosos illos & sanctulos, qui adversus caput suum murmurant, quadrare videas.

2. Supposita *imitatione* peccata parentum filiis ita imputantur, ut non solum hi puniantur propter inhærentem labem & imitationem istam, sed ut etiam parentum peccata in filiis puniantur, horum poena adaucta. Id quod sibi vult emphasis locutionis: *visitare peccata parentum in filiis.* Exod. XX, 5. Ubi tamen notandum est, poenam temporalem, maxime ubi adaucta videtur, sæpe naturam suam amittere, & intercedente sera poenitentia transire in paternam, etsi acriorem, castigationem.

3. *Imitatio* parentum, seu majorum, apud posteros alia est *directa*, in tertiam aut quartam generationem usque; alia *indirecta*, vera tamen, in generationes longe plures extensa; de qua agit dictum Christi paulo ante allegatum Matth. XXIII, 34, 35.

4. Exempla paulo ante ad illustrationem producta agunt tantum de *imputatione culpa alienae*: sed eadem est ratio *imputationis benefactorum & meritorum alienorum*, si quis participationis nexus intercesserit v. g.

Exod. XX, 6. *Exerceo benignitatem in mille generationes*
(a pa-

[a patribus] *quantum ad amantem me & observantes præcepta mea.*
Jof. II, 17-19. VI, 17. Ubi Deus Rachaba causa universæ ipsius cognationi pepercisse dicitur.

5. Deus in imputatione *alieni boni* liberalior est, quam in imputatione *alieni mali*, tantum sub expectatione participationis v. g.

Gen. XIX, 32. Deus propter numerum iustorum exiguum seu denarium, parciturus erat universæ turbæ impiorum, quam Sodom continebat.

Gen. XIX, 21, 22. Loti causa, titionis instar ex incendio Sodomæorum erepti, [Zach. III, 2.] Deus toti urbi Zoar, alias ob flagitia sua exitio devota, pepercit.

Deus *Davidis* causa gratiam exhibuit populo & impiis regibus, ejus successoribus, benignitate sua eos ad pœnitentiam invitans. 1 Reg. XI, 12, 13. XV, 4. Huc imprimis refer e-gregium illud effatum 2 Reg. VIII, 19. *Noluit Jehova perdere Jehudam, propter Davidem, servum suum, quemadmodum dixerat ei, se daturum ei lucernam in filiis ejus omnibus diebus.*

Sic ob pium *Josaphatam* Deus impio *Foramo* pepercit 2 Reg. III, 14. quemadmodum universo Israeli ob patres 2 Reg. X III, 23. *Gratiam faciens is Jehova misertus eorum respexit ad eos propter fœdus suum cum Abrahamo, Isuaco & Jacobo. n. 7. l.*

6. Culpæ alienæ alienique meriti imputationem illustri-
PUFFENDORFIUS in *Elem. Jurispr. univ.* L. II. ax. 1. §. II. e fun-
damento juris naturæ non male ita declarat: *Quemadmodum
ea bonorum est natura, ut etiam gratis recte alicui & citra
causam exhiberi queant, mala autem citra præcedens demeri-
tum inferri non possunt: ita si quis alteri bonum aliquod sub
nomine beneficii puri conferre nolit, licebit id sub titulo impu-
tate actionis alicujus, quam alias iste sibi vindicare non pote-
rat, facere. At malum aliquod alteri imputare haud quid-
quam licet, nisi ipse factio se suo reatus participem fecerit.* Sic

v. g.

v. g. r. *De princeps filio nullis meritis conspicuo beneficia [merita] paterna potest imputare, eorumque inuitu ipsi honores alios non debitos conferre. Ast haud ita innocens filius paterna delicta luere debet.*

7. Cum non solum *culpa* aliena, sed alieni etiam *meriti* detur imputatio, Dei *imputatio*, generatim considerata, est *actus forensis*, quo Deus *actum aut habitum alienum*, in ordine participationis, alicui imputat, seu attribuit, & malum quidem in *culpam & poenam*, bonum vero in *justitiam & premium*.

8. Exemplum imputatae alienae culpae, & alieni meriti, eminentissimum habemus in negotio salutis, seu in doctrina de Christo, ut suo loco videbimus.

PROPOSITIO VII.

Lapsus Adami, supposita labis participatione, per ipsam nascendi sortem facta, a Deo non iniuste universo humano generi in poenam imputatur.

DEMONSTRATIO

Argumentum 1. a re ipsa desumptum.

Deus Adamo, tanquam stirpi & foederali capiti totius humani generis, bonum inestimabile, sui imaginem, eum in finem concediderat, ut illa in eodem ad posteros transmissa in nominis sui gloriam propagaretur. Perditum vero est depositum illud *culpa* ingenti totius humani generis, quod in Adamo respectu seminali & radicali jam adfuit, & cum eo *unam* quasi *personam* constituit; seu *culpa* totius humanae naturae, quae in Adamo ita jam fuit integra, seu plena, ut, etsi multiplicata est personis innumeris, haec tamen omnes non nisi eandem habeant naturam, ab Adamo derivatam, seu praeter corpus & animam ab eo nihil acceperint. Nam Deus in peccati

SECTIO PRIOR.

17

peccati-originalis *imputatione* non respicit *personas* nostras, sed *naturam* nostram: hoc est, illud nobis imputat, non in quantum singulares sumus *personæ*, sed in quantum ejusdem naturæ humanæ ex Adamo facti sumus participes. Transiit reatus a capite in univèrsum corpus, a radice, seu stirpe, in univèrsam arborem omnesque ramos humani generis. Reatum verò hic omnino adesse, eumque ducere ad pœnam, ex iis constat, quæ Dissertatione II. & III. tradita sunt.

Not. Respectus foederis, seu capitis foederalis, in Adamo maximi est momenti. Nam quemadmodum Adamus, tanquam *caput naturale*, in humanum genus univèrsum transfudit *ipsam labem*; ita tanquam *caput foederale & morale* in istud transmittit *reatum*. Et ex hoc ipso respectu foederali liquet, cur non quævis alia peccata Adami humano generi æque imputentur, quam primum illud *παρασπóδημα*, seu violatio foederis, scilicet quia ista, ut mere personalia, hanc, tanquam malum univèrsale, consecuta sunt. Item inde constat, cur aliorum majorum peccata v. g. Caini, Lamechi, humano generi non æque imputentur, quia ista omnia primum *παρασπóδημα* itidem consecuta sunt, nec peccantium ullus caput totius generis humani foederale exstitit, quod dona pro isto univèrso ad posteros transmittenda acceperit. Quare uti majorum fides personalis neminem posterorum salvat, ita nec peccata illorum personalia ullum citra participationem specialem damnant.

Argumentum II. e loco præcipuo Rom. V, 12. seqq. ubi diversa Pauli effata notanda sunt:

1. Per lapsum Adami peccatum, seu corruptio, venit in mundum, & genus humanum ita invasit, ut mors, tanquam pœna, per comminationem violationi foederis opposita Gen. II. cum eodem simul ingressa, illud totum occupaverit. Ubi vero pœna

C

na peccati, tanquam ejus stipendium (c. VI, 20.) quod in morte est, locum habet, ibi peccatum ipsum ad eandem imputari necesse est. v. 12. Est enim nexus *culpam & penam* inter necessarius, ita ut, qui pœnæ fit obnoxius, omnino culpæ ejus subjaceat. Jam vero totum humanum genus obnoxium est morti, tanquam pœnæ, quæ culpæ actuali, qua divinum fœdus interruptum est, per comminationem dictata erat Gen. II, 17. Ergo necesse est, locum hic habere imputationem culpæ istius actualis, scilicet in ordine transfusa & communicatæ labis. Conf. 1 Cor. XV, 21, 22.

2. *In Adamo omnes peccavimus ad reatum penamque mortis*: ibid. Jam vero non peccavimus in eo, tanquam jam ipso actu existentes. Ergo in ipso peccavimus, ut in capite nostro & in radice nostra, ita ut peccatum violati fœderis, supposita corruptionis participatione, nobis fuerit imputatum.

3. *Mors, tanquam peccati Adamici stipendium, seu pœna, regnavit inde ab Adamo usque ad Mosem, & sic porro, etiam in eos, qui non peccarunt in similitudine transgressionis Adami, h. e. in ejus posteros, qui cum eo non peccarunt actu ipso. v. 14.* Ergo oportet ipsos peccati Adamici causâ versari in reatu, seu culpa; siquidem irrogatio *pœnæ sine culpa* locum non habet.

4. *Lapsu Adami MULTI, UNI Adamo relative oppositi, seu quotquot universa generis humani multitudo continet, mortui sunt, pœnæ facti obnoxii. v. 15.* Quo autem jure, nisi e participata & imputata culpa?

5. Ex uno Adami peccato, seu ejus lapsu, venit *xp̄sua*, reatus (judicium reatus, seu reatui innixum, reos judicio obnoxios reddens) *εις κατάκριμα*, in condemnationem; scilicet non solum Adami, extra Messiam considerati, sed omnium quoque hominum, uti habet contextus. v. 16.

6. Per

6. Per unum Adamum, seu unius Adami peccatum, mors regnavit, tanquam pœna v. 17. Ergo hic supponitur communicatio & imputatio culpæ. Confer aphorismum tertium & v. 21.

7. Per lapsum unius upua, seu reatus iudicio obnoxius, venit in omnes homines ad condemnationem v. 18. Quo autem modo, nisi participatio & imputatio culpæ statuatur? Non enim injustus est Deus, ut pœnam ulli inferat sine culpa ejusdem. Confer aphorismum quintum.

8. Per inobedientiam [illam actualem rupti fœderis] unius hominis peccatores constituti sunt multi v. 19. quia is omnium personas, seu totum humanum genus, representavit, atque ita, supposita participatione, ejusdem culpa omnibus ex æquo imputata fuit.

Not. 1. Ex his conjunctim consideratis jam evidentissime liquet, imputari peccatum Adami non quodlibet, sed illud tantum, quod is, rupto fœdere, tanquam fœderale caput, commisit; utpote quod Deus ipsi sub pœna mortis gravissime interdixerat.

2. Valet hic argumentatio a priori & a posteriori.

A priori: Quemadmodum in Adamo constituti sumus peccatores, ita etiam in Christo constituimur justi.

Jam vero in Adamo, seu per Adami inobedientiam, ita constituimur peccatores, ut, supposita participatione labis per nativitatem naturalem attractæ, ejus culpa nobis imputeretur ad pœnam, seu condemnationem.

Ergo in Christo, seu per Christi obedientiam, ita constituimur justi, ut, intercedente regeneratione & nativitate spiritali, obedientia ista, seu ejus meritum, fide accensa apprehensum, nobis imputeretur ad salutem.

Atque ita qui statuit imputationem inobedientiæ Adami, is non potest non etiam statuere imputationem obedientiæ Christi, aut Paulo in comparatione Adami primi & secundi tribuere paralogismum.

A posteriori: Quemadmodum per Christum constituimur iusti, ita etiam per Adamum constituti sumus iniusti.

Atqui per Christum ita constituimur iusti, ut obedientia ejus, per fidem in regeneratione accensam apprehensa, nobis imputetur ad justitiam ac salutem; id quod manifestum est cum ex ipso hoc textu, præcipue e v. 16. & 18. tum ex integra tractatione antecedenti, quæ c. III, 19. seqq. & c. IV. habetur.

Ergo per Adamum ita constituti sumus iniusti, ut inobedientia, seu culpa ejus, in ordine participationis, per ipsum nascendi sortem factæ, nobis imputetur ad pœnam, seu condemnationem.

Quare qui statuit imputationem justitiæ Christi, non potest non vi Paulinæ argumentationis etiam statuere imputationem iniustitiæ Adami, aut Paulo, repugnante sermonis proprietate, hunc adscribere paralogismum: Sicut labes seu corruptio Adamica nobis non imputatur, sed tantum per nativitatem inhæret: ita justitia Christi nobis imputatur.

3. Conferendæ hic omnino sunt *observationes exegeticæ* Dissertatione III. Sect. II. de loco hoc Paulino Rom. V. 12. seqq. ex instituto datæ.

Observationes aliquot peculiare.

1. Argumentum tertium, e loco Eph. II, 3. *Eramus nature filii iræ, sicut etiam reliqui*, jam occupatum deductumque videas Dissertat. III. Sect. II.

2. E superiori tractatione liquet utrumque: 1) Imputationem rupti fœderis, seu delicti primi, non esse nudam, sine naturali contractæ labis transfusione & communicatione. Id quod contra Pelagianos præcipue notandum est. 2) Transfusionem hanc inhærentem non factam esse sine imputatione *παρασπονδήματι*: *Θ*, uti existimat POIRETUS, & præter Soci-

SECTIO PRIOR.

23

Socinianos, ante eum PLACAEUS, Theologus Sal-
muriensis, cum aliis nonnullis statuit, refutatus a GARISSONIO,
& paulo ante a Synodo Carentonienfi in Gallia. Conf. Cei. D.
PFAFFII *Disput. de Imputat. Lapsus Ade* §. VI.

3. Cum imputatio peccati Adamici jam tum per se satis
habeat fundamenti, non opus est, ut cum PETRO MUS LEO Di-
sput. in Rom. V, 12. & cum aliis nonnullis Theologis, consen-
sum posterorum ejusmodi allegemus, qui a Deo per scienti-
am aliquam mediam, tanquam futuribilis [uti loquuntur] fu-
erit pravius. Conf. modo allegati Theologi Tubingensis Di-
sput. §. X.

4. Peccati alieni imputatio, participationis fundameto
nixa, æque non est contra bonitatem & gratiam Dei, ac pec-
cati proprii ac alieni non imputatio, seu remissio, alieno ly-
tro superstructa, non est contra justitiam ejusdem.

PROPOSITIO VIII.

Christus, vi *Sponsionis*, peccata Ada-
mi & totius mundi sibi sivit imputari,
& imputata suscepit, tanquam sua i-
plius.

DEMONSTRATIO.

1. *Generatim ex imputatione peccatorum typica, seu sacri-
ficali.* Hic manifestum est, peccata offerentium adhibito
χερσθεστας ritu translata fuisse in victimam, per surrogationem
iporum loco oblatam. Vide Dissert. V. Propos. XII. Jam vero
Christus victimarum sacrificialium fuit antitypus, ut ibidem Prop.
XV. pluribus demonstrabitur. Ergo necesse est, in ipsum etiam
peccata nostra per *impositionem λογιστην*, seu *imputationem*,
fuisse translata: si quidem iste *χερσθεστας* ritus in re sacrifi-
cali unus fuit e præcipuis, ideoque in applicatione antitypica
abesse non potuit.

C 3

2. Spe-

2. *Speciatim e ritu hirci Afasel.* Huic enim peccata totius populi Israelitici, solenni eorum confessione edita, per *χειροθεσίαν* non *μεταβατικῶς*, sed *λογιστικῶς*, imponebantur: quæ imposta iste e medio hominum in desertum ablegatus auferebat Lev. XVI, 21, 22. Hircum vero hunc *ἀποπομπῶν* adumbrasse Christum, ne ipsi quidem Sociniani negant. Ergo Christo imputata sunt peccata nostra. Ista enim impositio peccatorum typica, cum istorum *infusio*, aut *inbæfio*, locum non haberet, non nisi *λογιστικῆ*, seu imputativa fuit, & in Christo esse potuit.

3. *E loco Iesaiæ LIII, 6.* ubi Deus omnia peccata nostra in Messiam *incurrere fecisse*, seu ita *conjecisse* dicitur, ut ea ipsi in pœnam gravissimo eum onere incubuerint. Quo loco egregie illustratur anteedens ille de hircu emissario.

4. *E locis illis, ubi Messias peccata nostra portare & auferre dicitur.* Ies. LIII, 4, 11, 12. Conf. Jo. I, 29. I Joh. III, 5. I Pet. II, 24. Hebr. IX, 28. Confer quæ Disputat. V. Propof. IV. & XII. & Disputat. VII. Propof. V. & X. occurrent.

Jam vero Christus peccata nostra non habuit per communem *inbæfionem*, utpote omnis inhærentis peccati absolute expers Hebr. IV, 15. VIII, 26, 27, 28. I Pet. I, 19, 11, 22, 23. III, 18. I Jo. II, 20. III, 15. Conf. Ies. LIII, 9. Dan. IX, 24. Luc. I, 35. Jo. VIII, 46. Ergo per *imputationem*. Nec obstat *auferendi notio* in quibusdam locis. Nihil enim *auferre* potuit, quod non *susceperat*; nihil *deportare*, quod non *portaverat*. Nihil autem suscepit per *inbæfionem*, aut *infusionem*; ergo per *imputationem*.

5. *E locis illis, ubi Christus peccatorum pœnam sustinuisse dicitur* in gravissimis afflictionibus, ipsi ab ipso Patre suo, tanquam justo iudice, immittis, ut: Ies. LIII, 4, 5, 7, 8, 10. Rom. VIII, 3. Huc refer universam perpesionem Christi & ipsius mortis historiam, & cum hac quidem observatione, quod *Christus*

SECTIO PRIOR.

23

stus traditus sit in mortem Rom. IV, 25. VIII, 32. quæ locutio pœnæ notionem habet. Jam ubi pœnâ locum habet μεταβασι-
κός, ita ut revera translata & tolerata sit, ibi omnino sup-
ponitur culpa; cum iudicium Dei non injustum sit, inprimis
in proprium Filium. Culpa vero propria in ipso per inhæsi-
onem locum habuit nullum. Ergo aliena per imputationem.
Quid? quod mors peccati sit stipendium Rom. VI, 23. ubi non
proprii, certe alieni, seu imputati.

6. E loco 2 Cor. V, 21. ubi Christus pro nobis factus dicitur
peccatum. Quo autem modo aliter, nisi per imputationem,
cum inhæso omnis excludatur. Et hæc illationis ratio est in ipso
textu, speciatim in verbis: ut nos reddamur justitia Dei in i-
pso. Ubi hunc in modum argumentamur: Christus ita factus
est peccatum, uti nos reddimur justitia. At nos reddimur
justitia per imputationem. Ergo per imputationem etiam Chri-
stus peccator redditus est.

Notanda tamen hic est hæc inæqualitas: quod nobis non
solum justitia imputatur, sed inchoative etiam infunditur, ita
ut nobis vitæ sanctimonia inhæreat. Christo autem peccatum
tantum imputatum est, sine ulla infusione, aut inhæsi-
one. Ceterum proprietatem & emphasin hujus loci pluribus confide-
ratam vide Dissertat. VII. Propof. VIII.

7. E loco ad Hebræos IX, 18. ubi Christus in secundo adven-
tu futurus dicitur sine peccato. Ergo in primo adventu pec-
catum habuit. Non vero per inhæsi-
onem. Huc refer loca Psalmorum diversa, ubi Messias de pec-
catis suis, h. e. sibi imputatis, conqueritur v. g. Psalm. LXIX, 6.

8. E loco Gal. III, 13, 14. ubi Christus dicitur factus κατάρα
& ἐριματάριος, execratio & execrabilis. Qui cum ibidem
simul, tanquam semen illud monadicum & benedictum, descri-
batur, maledictio adversus ipsum locum habere non potuit,
nisi supposita peccatorum alienorum imputatione, ob quam
in

in crucem fuit sublatus. Atque ita crux non attulit maledictionem, sed *maledictio crucem.*

9. *E locis*, ubi *Christus expresse dicitur passus & mortuus PRO NOBIS*, seu *NOSTRI LOCO*, & peccata non sua, sed nostra in crucem sustulisse & expiassse 1 Pet. II, 24. Huc refer ple-raq; loca ex antecedentibus argumentis. Plura videantur in Dissert. V. Prop. XVI. Jam vero si Christus non solum negatur peccata habere propria, sed expresse etiam dicitur expiassse aliena; quis hic non denuo videat fundamentum *imputationis* & simul *surrogationis*, quod Christus locum & vices totius humani generis sustinuerit? Atque ita hoc argumentum ipsaque Propositio hoc respectu confirmatur per integram Dissertationem VII. & VIII. de *Satisfactione*.

10. *E doctrina de Justificatione*, seu justitiæ Christi imputatione secundum locum 2 Cor. V, 21. ubi hæc procedit argumentatio;

Quemadmodum nos in Christo reddimur justitia, ita Christus nostri loco factus est peccatum.

Atqui nos in Christo reddimur justitia per justitiæ ejusdem imputationem; quemadmodum pluribus demonstratur Dissert. XII,

Ergo etiam Christus per imputationem factus est peccatum, seu peccator maxime reus. Confer omnino v. 19. ubi negatur, Deum ob factam Christi reconciliationem mundo peccata sua imputasse. Quæ peccatorum non imputatio omnino imputationem illam, quæ Christo facta est, supponit; utpote propter quam illè pro omnibus mortuus esse dicitur v. 15.

PROPOSITIO IX.

Quandoquidem, uti supra Propos. V. evictum est nulla imputatio est legit.

gitima, nisi aliquo participationis, seu
 communionis, fundamento nitatur;
 peccatorum nostrorum imputatio,
 quæ Christo facta est, supponit volun-
 tariam ejus SPONSIONEM, præviso lapsu
 de Satisfactione factam & acceptam.

ILLUSTRATIO.

SPONSIONEM a Filio Dei de humani generis redemptio-
 ne esse factam, liquet:

1. *Ere ipsa.* Nihil enim Christus circa salutis nostræ ne-
 gotium in tempore per prophetas promisit & *αυτοπροσώπως*
 præstitit, quid non jam antea & ab æterno præstare voluerit
 & decreverit. Hæc autem Christi voluntas, de genere huma-
 no in assumenda humana natura redimendo, judicio Dei de-
 clarata, est ipsa SPONSIO.

2. *E Scripturæ sacræ testimoniis.* Hebr. VII, 22. Christus dici-
 tur *ἑγγυος καὶ ἰσχυρὸς διαθήκης* *sponsor melioris testamenti*, h. e.
 is, qui vi sponsonis suæ œconomiam gratiæ constituit & satisfac-
 ciendo complevit. Conf. Job. XXX, 23, 24. Huc pertinent lo-
 ca, ubi Christus vocatur *μεσίτης*, *mediator novi fœderis* 1 Tim.
 II, 5. Hebr. VIII, 6. IX, 15. XII, 24. *Sponsor* enim & *mediator* re
 ipsa sunt synonyma. Dum enim Christus, ut reconciliator,
 medius Deum inter & humanum genus intercessit, *sponsonem*
 fecit & explevit.

Atque ita SPONSIO Filii Dei est prima salutis nostræ basis.
Sponsonem enim in consilio Dei acceptam in tempore exce-
 pit ipsa Filii missio, adventus, & satisfactio, primum pro-
 missa & per typos adumbrata, deinde præstita & consum-
 mata.

D

PRO.

Doctrina de peccati alieni imputatione, cum doctrina de iustitia Dei vindice collata, doctrinam de Satisfactione & de Justificatione, seu de imputatione iustitiæ alienæ, egregie illustrat, ejusdemque necessitatem ostendit; sed itidem in ordine participationis.

ILLUSTRATIO.

1. Ordo hic participationis est in *fide* & ejus negotio. Fide enim Christum apprehendimus, tanquam alterum Adamum, ita ut & in ipso simus & in ipso reputemur, utpote facti ejus participes, secundum illud Pauli: *Christi facti sumus participes* [cum certo æternæ salutis eventu] *si quidem initium hypostaseos* [fidei consistentis] *firmum usque ad finem retinuerimus.* Hebr. III, 14.

2. *Accensio* autem *fidei* ipsa est collatio vitæ spiritualis, seu regeneratio; *fideiq; receptio*, seu progerminatio & *nativitas* spiritualis. Unde liquet, etiam respectu participationis egregiam analogiam statui restitutionis cum statu destitutionis intercedere. Quemadmodum enim imputatio inobedientiæ Adami supponit fundamentum participationis, in ipsa nascendi sorte, seu nativitate naturali, positum: ita etiam imputatio obedientiæ, seu iustitiæ Christi, locum habere nequit, nisi in ordine renascendi, seu in regeneratione & nativitate supernaturali: siquidem in hac fides accenditur, per quam Christum apprehendimus, & quæ participationis nervus est.

3. Jam quemadmodum Adamus, tanquam stirps, in ordine nativitatis naturalis, *reatum* transudit in universam generis

neris humani arborem & singulos ejus ramos; sic Christus, tanquam stirps nova & caput novi corporis mystici, *δικαίωμα*, *meritum*, reatui isti oppositum, paravit, istud in ordine regenerationis, in quantum fide apprehenditur, in universum genus humanum translaturus. Quare quicumque Christum apprehendit, reputatur in illo justus per imputationem justitiæ ipsius, quemadmodum in Adamo per imputationem inobedienciæ ejus injusti reputamur.

4. Quemadmodum vero in lapsu Adami, & generis humani destitutione, imputatio reatus cum participatione ipsius corruptionis fuit conjunctissima; ita in statu restitutionis imputatio *δικαίωμα*, seu justitiæ Christi, a participatione novæ vitæ novarumque virium & spiritualis sanitatis magis magisque restituenda, divelli nequit.

5. Ceterum summam satisfactionis & justitiæ imputatæ fuisse necessitatem, patet e gravitate reatus istius, quem natura omnium hominum una cum debito ingenti, cui exsolvendo impar est, ex & in Adamo attraxit. Vide Dissert. III.

PROPOSITIO XI.

Utriusque imputationis analogia luculenta est in capite quinto epistolæ ad Romanos.

ILLUSTRATIO.

In hoc enim loco de statu restitutionis ex parte alterius Adami, seu Christi, sequentia deprehendimus effata, illis, quæ supra Propos. VII. de imputatione culpæ, seu reatus Adamici, dicta sunt, in oppositione parallela:

1. Gratia Dei & donum in gratia, quæ est unius hominis, Jesu Christi, seu justitia Christi, in multos redundavit, ipsis ad justificationem imputanda v. 15.

2. Charisma Christi, seu donum justitiæ ejus gratuitum, libe-

liberat nos e multis peccatis ad justificationem, nobis ad justitiam imputatum. v. 16.

3. Per Christum accipimus gratiam & justitiæ donum, jactura illa, quam per lapsum accepimus, abundantius, & ita comparatum, ut per illud in vita regnare possimus v. 17.

4. Per unius Christi δικαιοσύνη meritum justitiæ, seu satisfactionis gratia, se diffundit ad justificationem vitæ. v. 18.

5. Per unius Christi obedientiam justii constituuntur multi v. 19: scilicet ita, ut ipsius δικαιοσύνη ipsis eis δικαιοσύνη, in justificationem, cedat, seu imputetur. v. 18.

Not. a. Conferenda hic est cum generatim expositio partis posterioris cap. V. epistolæ ad Romanos, in Dissertationis III. Sect. II. tum speciatim argumentatio analogica de imputatione alienæ injustitiæ, quæ a priori & posteriori facta est supra Propof. VII.

b. Hæc vero omnia exigente analogia de restitutione per Christum in antecessum, ideoque parcius tantum, traduntur. Ex instituto de ea agetur Dissert. VII. & VIII.

c. Notari hic merentur, quæ de Christo, altero Adamo, observat Ven. D. JO. CHRISTOPH. PFAFFIUS Dissert. de Imput. divina lapsus Adæ p. 17. Christus e patribus quidem est oriundus, ex eo tamen imputatio lapsus Adæ Christum, utpote sanctissimum Ebr. II, II. VII, 20. non attingit. Nam Christus 1.) in Adamo, seu capite fœderali, non fuit. E. nec in ipso potest peccasse. Quin imo Christus potius alius ac oppositus fuit Adamo, & fœderis omnino diversi caput Rom. V, 12. 1 Cor. XV, 45. Quis itaque imputet Christo gesta illius, qui pro ipso nunquam stetit? 2.) Nec potest Christus legem illam de fructu vetito Gen. II, 17. accepisse, utpote post ejus transgressionem demum promissus Gen. III, 15. nec potuisset legi illi subjici pro se, utpote Dominus legis Matth. XII, 6. 3.) Nec Christus fuit in Adamo ante peccatum vi communis benedictionis Gen. I, 28. sed singularis demum promissionis Gen.

Gen. III, 15. occasione tantum peccati jam commissi, quo intermisso venturus nunquam fuisset. 4) Conceptus fuit non ex virili semine, sed Spiritu Sancto, natusque ex virgine, qualis vi primæ benedictionis non parit. x. τ. λ.

PROPOSITIO XII.

Peccati alieni, speciatim Adamici, imputatio, quæ participationis fundamento nititur, quemadmodum Scripturæ dictis exemplisque consentanea est, ita nec saniori rationi repugnat.

ILLUSTRATIO.

1. *Scripturæ dicta & exempla* de peccati alieni participatione & imputatione supra Prop. III. IV. V. vidimus, ut de *experientia*, præcipue forensi, nihil dicam. In quibus dictis & exemplis cum neutiquam desit rationis fundamentum, manifestum est, nec ipsam Scripturam de imputatione aliquid tradere, quod a ratione est alienum.

2. Vidimus supra Propos. VII. gravissimas imputationis rationes, e re ipsa desumptas. Cujus vero rei rationes dari possunt, ea rationi ipsi non repugnat.

3. Aliud est rationi repugnare, aliud ob latentem participationis indolem, latentesque circumstantias ac recessus, adeo esse obscurum ac involutum, ut pro imbecillitate nostra a nobis satis evolvi cognoscique nequeat. Posterius conceditur de peccati Adamici, & generatim alieni, participatione & imputatione; sed prius recte negatur. Nam a difficultate, aut obscuritate, ad repugnantiam & contradictionem nulla valet consequentia.

4. Non est, quod tacite obmurmuremus Adamo, ipsique lapsum exprobemus. Quid enim hoc est aliud, quam semet
D 3
ipsum

ipsum Adamo præferre, ac statuere, *παρασπὸνδῆμα* per nos non fuisse futurum, si nos Adami loco fuisset? Et quid hoc est aliud, quam manifestum philantia documentum? Porius quilibet nostrum sibi gratuletur, quod Adami personam non sustinuerit, ideoque nec gravius peccaverit.

5. Quod si in historia lapsus, ejusque imputatione & labis propagatione, deprehendimus *βασίς*, quod intellectu nostro penetrare ac emetiri haud possumus omni ex parte; caveamus nobis a vertigine, ideoque mentem, a sancta & profunda ista abyfso abstractam, ad Christum, alterum Adamum, convertamus, de restitutione nostri, luculentissime patefacta, pie & reverenter solliciti,

SECTIO II.

DE

ERRORE CL. P. POIRETI,
IN TRIBUS OECONOMIÆ LOCIS EXCUSO.

Primus locus Oeconom. Tom. I. L. II.

c. XIV. §. XVII. p. 535.

Ex actu quis peccator & nocens dici potest dupliciter, vel per actum suum proprium, vel per actum alterius. In priori modo nulla est imputatio: posterior autem quatenus ad imputationem refertur, omnium falsissimum et absurdissimum est. Neque enim major falsitas dari potest, quam si quis judicet, malignitatem cogitationis actualis mentis hujus esse malignitatem cogitationis actualis mentis illius. Quid? primus fortè homo certo quodam modo cogitavit; ergone judicandum erit, me similiter quoque cogitasse, quanquam vere nunquam ita cogitaverim. Id certe judicium imputationis hujus falsum est absurdumque; res vero ipsa non magis est possibilis, quam ut non-ens sit ens,

aus

SECTIO POSTERIOR.

31

aut non-actus sit actus. Ergo ratio imputandi actus absurda est. Et revera si nulla nobis esset communicatio cum peccato primi hominis, nisi que ex hoc iudicio, seu ex hac imputatione venit, parum inde nobis foret periculi: neque Deus tam facile nos peccatores esse judicaret, multoque minus-cen tales puniret: id quod tamen vere & iustissime facit.

Disquisitio hujus loci.

1. Sect. I. Propositione II, III. & seqq. demonstratum est, imputationem esse vel *simplicem*, seu reciprocam, vel *translativam*. Auctor vero noster negat utramque, nec ullam negationis suae rationem adfert, nisi a re ipsa alienissimam.

2. In *actu proprio* omnino locum habere imputationem, nimirum eam, quam reciprocam dixi, mirum est, quod vir alias acutissimus non perspexerit. Sed tribuendum hoc est falso ipsius principio, præcipue illi de negato peccati *reatu*, & sensu justificationis forensi; secundum quod vel ab ipso imputationis nomine abhorruit. Quod vero nec Scripturam sacram, nec rationem, nec experientiam & communem loquendi judicandique modum, adhibuerit in consilium, ex iis, quæ citatis Propositionibus prolata sunt in medium, manifestum est.

3. *Imputationem translativam* non negat solum simpliciter, sed impugnat etiam & irridet, contempitque explodit, pro rationibus sibi insectationem sufficere ratus: *falsum est, falsissimum est, absurdum est, major falsitas dari non potest; non ens est: res non magis est impossibilis, quam ut non-ens sit ens κ τ λ.* Qui sane disputandi modus viro docto est indignus.

4. Quod autem imperitis cum aliqua veri rectique specie sic agere videtur, inde est, quod neglecto, immo detorto, controversia statu disputat. Quod iophisma per univ-
sum

sum Oeconomix Systema dominari videas. Studione, an vero ex ἀγνοσία hoc committat, non definiverim. In benigniorem tamen iudicii partem propendens existimo, virum doctissimum nec suæ, seu Reformatae, cui addictus olim fuit, nec nostræ ecclesiæ sententiam de imputatione unquam recte & solide percepisse, aut, quæ perceperit, per Burignonianam disciplinam, tanquam haustum Lethes, seu oblivionis, poculum, penitus dedidicisse. Quod si ita est, in ignorantie elenchi proprie sic dicta est verlatas.

5. Pugna hujus Andabatica, seu larvata, specimen est in his ejus verbis: *Neque major falsitas dari potest, quam si quis judicet, malignitatem cogitationis actualis mentis hujus esse malignitatem cogitationis actualis mentis illius. Quid? primus forte homo certo quodam modo cogitavit; ergone judicandum erit, me similiter quoque cogitasse, quanquam vere nunquam ita cogitaverim. Id certe judicium imputationis hujus falsum est absurdumque x. r. λ.* Paucis, opinor, multa hic dixerò, si suismet Autorem verbis redarguam, nimirum hisce: *Id certe judicium imputationis hujus falsum est absurdumque.* Poiretus enim eo ipso, dum negat, dari imputationem veram; eamque impugnat, *falsæ imputationis vitium committit, ecclesiæ evangelicæ sententiam tribuens, a qua illa est alienissima.* Levis certe opera est, id ire destructum, quod nemo adstruit. Relegat lector, aut mente recolat, ea, quæ supra Sect. I. de veri nominis imputatione, participationis fundamento nixa, dicta sunt ac probata, & hunc paralogismum Poiretianum mirabitur.

6. Neque in allegato loco *falsæ Auctoris imputatio, in impugnatione veræ imputationis, sola est, sed adjunctam habet aliam, nempe hanc, quasi illi, qui peccati Adamici imputationem statuunt, statuerent, nullam nobis aliam esse commu-*

SECTIO POSTERIOR:

93

communicationem cum peccato primi hominis, nisi eam, que ex hoc
iudicio, seu ex hac imputatione venit. Quod qua fide dissentientibus
generatim imputare potuerit, non video, cum non nesciat, quæ
eorum de originaria labis participatione sit sententia. Quæ
de periculo & iudicio Dei subjungit, per se concidunt cum
falso suo, cui superstructa sunt, principio.

Secundus locus Oecon. Tom. I. L. II.

c. XIV. §. XVIII. p. 536.

Solum nomen imputationis peccati rei nullitatem eviden-
ter præ se fert. In genere, mali imputatio omnis & falsa est
& iniusta, nisi subjectum simul actu aut implicite consentiat.
Respectu Dei imputatio nulla datur nisi in bono: quoniam Deus
fons & auctor boni, bonum, si volet, ubi deest, immittere &
ingenerare potest; & si nulla adsint merita boni acquirendi,
potest tamen cum subjecto, quod bono dignum non erat, perin-
de agere ac si idem commeruisset; adeoque potest vel propter me-
rita alterius eorumque imputationem, vel propter se ipsum so-
lamque voluntatem suam divinam, eidem benefacere: ipse enim,
ceu abundantissimus liberalissimusque boni fons, in se ipso cau-
sam invenit, unde voluntatem iudiciumque suum, quo creature
sue bonum attribuere volet, jubeat esse ratum. At idem ne-
quaquam est fons mali; nec quippiam in se, vel in voluntate
ac decreto suo, imo nec in potentia sua invenit, unde creatu-
ram faciat peccatricem ac nocentem, aut unde verum & ratum
velit esse iudicium hoc, eam nocentem esse, siquidem revera nul-
la in ipsa ratio ad sit propter quam nocens dici possit.

Disquisitio hujus loci.

I. Auctor adserit ex una parte, solum nomen imputationis
peccati rei nullitatem evidenter præ se ferre: ex altera vero: ma-

E

li

li imputationem omnem & falsam esse & injustam, nisi subjectum simul actu, aut implicite, consentiat. Quæ duo asserta quomodo sine manifesta contradictione consistere possint, equidem non video. Si enim, subjecto simul actu aut implicite consentiente, datur mali imputatio, falsum est, solum nomen imputationis peccati rei nullitatem evidenter præ se ferre. Utrumque vero adderit Poiretis.

2. Et hæc contradictio eo est manifestior, quo confidentius idem paulo ante §. XVII. negaverat, dari imputationem per actum proprium, aut per actum alterius, dixeratque priori modo nullam esse imputationem, posteriorem vero [de actu alterius] quatenus ad imputationem referatur, omnium falsissimum & absurdissimum esse. Quod si enim datur peccati alieni imputatio, si actualis aut moralis consensus accesserit [quod hic concedit] occur omnem imputationem, & præcipue hanc ipsam, quæ participationis fundamento nititur, exagitat & explodit? Est itaque auctor noster ἀποκατάξει, qui, veritate destitutus, sibi ipsi non constitit.

3. Pergit ita: *Respectu Dei imputatio nulla datur, nisi in bono. Quæ verba is αἰείως subjungit illis: mali imputatio omnis & falsa & injusta est, nisi subjectum simul actu aut implicite consentiat. Unde hæc emergit propositio: Mali imputatio vera & justa est, si subjectum, [seu homo alius], actu aut implicite consentiat. Quis vero hic non videt novam contradictionem, aut novam manifestæ ἀντιλογίας momentum? Si enim subjecto consentiente justa peccati alieni fit imputatio; cur negavit, respectu Dei imputationem ullam dari, nisi in bono? Aut num, quod hæc in parte justo hominum iudicio concedit, de Dei iudicio recte negari posse, recte existimavit? Si vel unicum istum locum Exod. XX, 6. de peccatis parentum, posteris in tertiam aut quartam generationem usque*

SECTIO POSTERIOR.

59

usque ad poenam imputandis, considerasset, non potuisset non iudicio divino multo magis tribuere, quod humano adscripsit.

4. Quod si vero Auctor loquitur de imputatione actus proprii, eumque hic concedit; tamen emergit contradictio; quandoquidem loco primo expresse & simpliciter negavit, *in actu proprio esse imputationem*. Sed de actus proprii imputatione ipsi sermonem esse, quando concedit, imputationem ex consensu locum habere, probabile non est, quia in sequentibus, ubi de imputatione in bono agit, bonum seu meritum *alienum* intelligit. Cujus imputationem quia Deo tribuit, eidem omnino mali *alieni* imputationem denegasse videtur.

5. Auctor concedit, Deum alicui propter alterius merita & eorum imputationem benefacere posse; & negat tamen, meritum Christi nobis ad iustitiam imputari: quemadmodum Dissertationibus posterioribus videbimus.

6. Christi meritum nullo fere loco apud ipsum haberi, ex eo etiam hic colligas, quod imputationem & collationem bonorum tantum ad Dei bonitatem & voluntatem benefaciendi refert.

7. Ultima allegati loci periodus rursus recedit a statu controversiæ, nihil præterea habens, quod disquisitione egeat.

Tertius locus, Oecon. Tom. I. L. II.

cap. XVI. §. IV. p. 549.

Qui ajunt, nullam sese veniam precari peccati originalis, seu naturæ corruptæ, quam a parentibus acceperunt, neque conscientias suas hoc onere gravari; rem vere pessimam fatentur, unde consequitur, non peccatum hoc nullum esse; sed illos potius ejusdem

dem tenebris atque veneno adeo totos occupari & penetrari, ut conscientie eorum intermortue ad plenam insensibilitatem jam obdurerint. Atque hujus corruptionis vires in eis frangerentur, siquidem animo humili & contrito agnoscerent, se jam inde ab ipsa origine & periisse, & revera tot iniquitatibus constare, quot parentes eorum constarunt. Quoties vero videmus Sanctissimos tum pro se ipsis, tum pro populo, preces fuisse, veniam a Deo petentes peccatorum a parentibus & majoribus suis commissorum, quorum culpam sibi met ipsis attribuebant? Exemplo sunt David, Daniel, Esdras & Nehemias. Scriptura etiam liberis peccata ac vitia parentum sexcenties exprobrat; eamque ob causam illos stirpem impiam & adulteram, generationem malignam, progeniem viperarum, liberos eorum, qui Propbetas occiderunt, & filios impiorum appellat. Hinc & punitio peccatorum parentum ad liberos saepe & differtur & transmittitur. Hinc David quando a Deo veniam & gratiam petit, in peccatis, quae confitetur, & hoc ipsum commemorat: Conceptus sum, inquit, in iniquitate, & in peccatis genuit me mater mea. Psalm. LI, 7. Postremo vel ii, qui solas reliquias luminis naturalis secuti sunt, idem bona fide agnoverunt. Sic Auctor Anglus [Ed. Herbert] ea solum principia sequens, ubi de inclinationibus pravis, quae nobis natura, causa licet nulla apparente, insunt, loquitur: Occulta, ait, Dei judicia subesse existimaveris, lector: & mox, in labem istam originalem non immerito animadverti, inquit; additque consilium suum: Hisce igitur tentati noxis iram divinam deprecantur. Et scriptor ethnicus [Horatius] idem fatetur: Vitiis nemo fine nascitur.

Alii aliorum peccata non amplius portant, nisi quatenus eis actu consentiunt. At aliud est in posteritate, dum ea in majoribus suis adhuc continetur, quae certe & sortis & omnium dispositionum, quae in antecessoribus sunt, particeps est, uti natura,

SECTIO POSTERIOR.

37

rura, ratio, scriptura & ipsa experientia docent. Natura clamat, res singulas ejusdem esse constitutionis, cujus est origo, omniaque tamdiu in origine sua censerentur, & ejusdem naturæ ac conditionis censerentur, donec penitus ex ea exierint. u. τ. λ.

Disquisitio hujus loci.

1. Locus hic tertius eum præcipue in finem huc est translatus, ut inde judicet prudens lector, quam parum sibi constet Auctor noster, & quomodo sua ipsius vinceta cædat.

2. Concedit Auctor sequentia præsentis tractationis momenta :

a. Conscientias nostras peccati originalis, seu naturæ corruptæ, a parentibus acceptæ, onere gravari.

b. Ideo precatione veniæ nobis esse opus.

c. Posteriores tot iniquitatibus constare, quot parentes ipsorum conflarint.

d. Viros sanctissimos sibi etiam & populo peccatorum, a parentibus & majoribus commissorum, culpam attribuisse, ideoque ad impetrandam veniam ipsos pro se ac populo preces fuisse.

e. Scripturam liberis peccata parentum vel sexcenties exprobare.

f. Hinc etiam poenam a peccatis parentum sæpe ad liberos transmitti: ideoque iram divinam deprecandam esse.

g. Alios aliorum peccata portare, quatenus iis actu consentiant.

h. Omnia tam diu in origine sua & ejusdem naturæ ac conditionis censerentur, donec penitus ex ea exierint.

2. Hac concedit Auctor, & tamen, ut e loco primo ac

secundo percepimus, imputationem culpæ alienæ generatim vocat *tantam falsitatem & absurditatem, qua major dari non possit*, additque, *solum nomen imputationis peccati, nimirum alieni, rei nullitatem evidenter præ se ferre, & respectu Dei imputationem nullam dari, nisi in bono.*

3. Quod si dixeris, hæc inter se ita esse concilianda, ut ostendatur, Poiretum peccati alieni imputationem non negasse simpliciter, sed certo tantum respectu: respondeo: 1) respectum illum nusquam ita adparere, ut inde plane exspiraret contradictio: 2) concessionem omnem pro ipsius instituto eo tendere, ut evincat, labem Adami in nos transfusam esse respectu *solius damni* inhærentis, non vero respectu *culpæ* simul imputatæ: 3) speciatim concessam veniæ precationem hunc apud Auctorem scopum habere, ut testetur de inhærente damno, non per peccatorum remissionem, sed expurgationem, amovendo.

4. Certe si recte ipsi sententiæ federet de peccati, speciatim Adamici, *reatu*, aliam visuri essemus confessionem: neque tunc negaturus fuisset, *imputationem reatus Adamici & nostri Christo esse factam, & imputationem justitiæ Christi credentibus fieri.* Hæc vero ipsum negasse, suo loco in peculiari Disquisitione videbimus.

5. Quæ cum ita sint, POIRETVS in dogmare de peccato Adami sentit cum *Socinianis*. Ita enim ipse SOCINUS *Lib. de Servat. P. III. cap. 8. Tametsi omnes ab Adamo prognati mortui perpetue sunt obnoxii, ID NON IDEO FIT, QVOD IPSIS ADAMI DELICTUM IMPUTETUR, sed quia ab eo prognati sunt* (at hujus sententiæ positio non debebat esse *istius exclusio!*) *qui mortui perpetue divino decreto sunt addictus & ita NON PROPTER PECCATI IMPUTATIONEM, sed propter generis propagationem, id illis contingit.*

6. Non

SECTIO POSTERIOR.

39

6. Non levis quidem est Pireti error, in primis si ejusdem effectus consideres, qui se produnt in doctrina de Christo, de satisfactione & justificatione: est tamen, quod ipsum si non excusat, tamen a malitiæ crimine absolvit. Scilicet impugnandos sibi præcipue sumsit eos, qui statuunt animarum humanarum *creationem*, & harum corruptionem, quam, vi hypotheseos suæ, ad totius humanæ naturæ communicationem, seu propagationem, referre non possunt, ad *merum* quandam *imputationem* referunt. Sed hujus extremi fuga apud ipsum adeo fuit inconsulta, ut omnino etiam *veram imputationem*, qualis supra Sect I. descripta est, negaverit.

Videatur idem *Oecon. L. II. Cap. XIV. p.*

533. seqqv.

SEPTIMO TERTIO

Vilhelm Idem de ... I. II. Cap. XIV. p.

1712

JJ 5225

ULB Halle

3

002 698 757

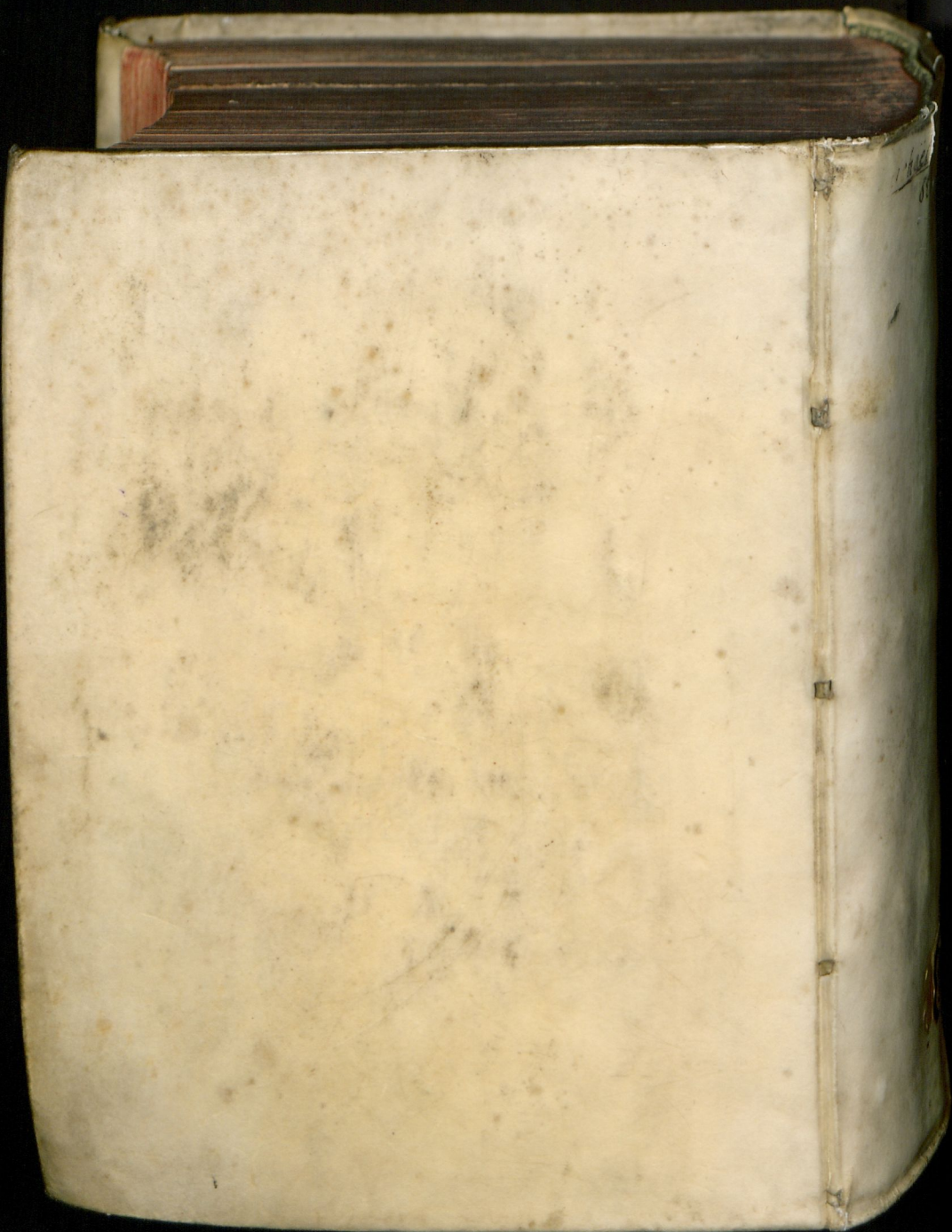
st

Ms 18

Mt:

30

Q. D. B. V.
DISSERTATIONUM ANTIPOIRETIANARUM
ET SIMUL ANTISOCINIANARUM

Q V A R T A

DE

PECCATI ADAMICI

ET ALIENI IMPUTATIO-

NE ET PARTICIPATIONE,

TANQVAM SUPPOSITO DOCTRINAE DE
SATISFACTIONE ET JUSTIFICATIONE, SEU
IMPUTATIONE JUSTITIAE CHRISTI:

QVAM

IN REGIA FRIDERICIANA

die XXIII. Aug. hujus MDCCXIX. anni

PRAESIDE

IOACHIMO LANGIO,

SS. THEOL. D. ET PROF. ORD.

Placidæ disquisitioni subjiçit

RESPONDENS

IOANNES CASPARUS *Blümler*

NIDERNDODELEB. MAGDEBURGICUS,
S. Theol. Cultor.

HALAE SAXONUM,

Typis JOAN. FRID. KROTTENDORFII, Acad. Typ.

